

ਮੀਡਿਆ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ

ਡਾ. ਹਰਵਿੰਦਰ ਔਲਖ

“ਇਹ ਉਹ ਧਰਤੀ ਹੈ ਜਿਥੇ ਵੈਦਿਕ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਜੰਮੀ, ਪਲੀ ਤੇ ਜਵਾਨ ਹੋਈ। ਇਥੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਗ੍ਰੰਥ ਰਿ-ਗਵੇਦ ਰਚਿਆ ਗਿਆ।” ਇਹ ਕਥਨ ਉੱਘੇ ਵਿਦਵਾਨ ਡਾ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੋਹਲੀ ਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅੰਤਕਥਨੀ ਤੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸੀ। ਸੱਚੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਕਾਲ ਤੋਂ ਹੀ ਸਾਹਿਤ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਉੱਪਰ ਨਾ ਮਿਟਣ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਭਾਵੇਂ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਸਾਧਨ ਬਹੁਤੇ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਜਾਂ ਨਾ ਗੋਲੇ ਜਾਣ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ ਪਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਸਾਹਿਤ ਨੇ ਸਾਡੀ ਰਹਿਣੀ-ਸਹਿਣੀ, ਸਾਡੇ ਆਚਾਰ-ਵਿਚਾਰ, ਸਾਡੀ ਸੋਚ 'ਤੇ ਅਮਿਟ ਪ੍ਰਭਾਵ ਛੱਡਿਆ ਸੀ।

ਜਿਵੇਂ ਕੁਦਰਤ ਆਪਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਿਵੇਂ ਮਨੁੱਖੀ ਸਮਾਜ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਉਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਹੰਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਚੱਲ ਕੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਨਾਂਅ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ